

Αριθμός 120/2015

**Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Α Σ Ε Ω Σ
Κ Α Ι Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Η
Τ Ο Υ Σ Υ Μ Β Ο Υ Λ Ι Ο Υ Τ Η Σ Ε Π Ι Κ Ρ Α Τ Ε Ι Α Σ
Β ΄ Τ Μ Η Μ Α Δ Ι Α Κ Ο Π Ω Ν**

Μ Ε Λ Η

Δ. Κυριλλόπουλος, Σύμβουλος
της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε
αναπλήρωση του Προέδρου του
Β΄ Τμήματος Διακοπών και του
αρχαιότερου του Συμβούλου, που
είχαν κώλυμα,
Χρ. Ντουχάνης, Σύμβουλος,
Μ. Μπαμπίλη, Πάρεδρος

Α Ν Τ Ι Κ Ε Ι Μ Ε Ν Ο

**Επεξεργασία σχεδίου
προεδρικού διατάγματος**

«Τροποποίηση π.δ. 114/2010
«Καθιέρωση ενιαίας διαδικασίας
αναγνώρισης σε αλλοδαπούς και
ανιθαγενείς του καθεστώτος του
πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής
προστασίας σε συμμόρφωση προς
την Οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβου-
λίου «σχετικά με τις ελάχιστες
προδιαγραφές για τις διαδικασίες με
τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν
και ανακαλούν το καθεστώς του
πρόσφυγα» (L 326/13.12.2005)» (Α΄
195)».

Εισηγήτρια, η Πάρεδρος
Μ. Μπαμπίλη.

Π ρ α κ τ ι κ ό Σ υ ν ε δ ρ ι ά σ ε ω ς

Το Τμήμα συνήλθε με την ανωτέρω σύνθεση στις 13 Αυγούστου
2015, με την παρουσία και της Γραμματέως Ε. Οικονόμου, για να
επεξεργασθεί το ανωτέρω σχέδιο προεδρικού διατάγματος, το οποίο

Αριθμός 120/2015

διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο της Επικρατείας από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης με το 1651/7.8.2015 έγγραφό της, που πρωτοκολλήθηκε αυθημερόν.

Κατά τη συνεδρίαση έλαβε το λόγο η εισηγήτρια, η οποία αναφέρθηκε στο περιεχόμενο του υπό επεξεργασία σχεδίου προεδρικού διατάγματος και ανέπτυξε τη γνώμη της για τα ζητήματα που προκύπτουν.

Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών και το Τμήμα γνωμοδότησε ως εξής :

Γ ν ω μ ο δ ό τ η σ η

1. Με το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος επιχειρείται η τροποποίηση του π.δ. 114/2010 (Α' 195), όπως ισχύει, το οποίο εκδόθηκε για την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα» (L 326).

2. Στα άρθρα 24 παρ. 1 και 25 παρ. 4 του ν. 1975/1991 (Α' 184), όπως αυτά ίσχυαν μετά την αντικατάστασή τους από τα άρθρα 1 και 2 αντιστοίχως του ν. 2452/1996 (Α' 283) και πριν την κατάργηση των περιπτώσεων α και β της παρ. 1 του άρθρου 24 με το άρθρο 36 του π.δ. 113/2013 (Α' 146), ορίζετο ότι: «Άρθρο 24 Αναγνώριση και περίθαλψη προσφύγων 1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καθορίζονται: α. Η διαδικασία (κανονική και ταχύρρυθμη) εξέτασης αίτησης αλλοδαπού για την αναγνώρισή του ως πρόσφυγα και την παροχή ασύλου, ανάκλησης της αναγνώρισης, ως και απέλασης πρόσφυγα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Σύμβαση της Γενεύης της 28.7.1951, που κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (ΦΕΚ 209 Α') και στο Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31.1.1967 που κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (ΦΕΚ 125 Α'). β. Ο τρόπος συνεργασίας και ενημέρωσης της Υπάτης Αρμοστείας Προσφύγων του Ο.Η.Ε., στα πλαίσια

Αριθμός 120/2015

των υποχρεώσεων που απορρέουν από τα άρθρα 35 και 36 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951. γ. ... δ. ... Άρθρο 25 Διαδικασία αναγνώρισης προσφύγων ... 4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης, ιδίως για ανθρωπιστικούς λόγους, να εγκρίνει την προσωρινή διαμονή αλλοδαπού, του οποίου έχει απορριφθεί αίτηση για την αναγνώρισή του ως πρόσφυγα, μέχρις ότου καταστεί δυνατή η αναχώρησή του από τη χώρα». Με την Οδηγία 2005/85/EK του Συμβουλίου «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα» (L 326/13.12.2005), η οποία αποτελεί ένα από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 78 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (πρώην άρθρο 63 ΣΕΚ) μέτρα για τη δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού συστήματος για το άσυλο (βλ. Π.Ε. 227/2010) διαγράφονται οι ελάχιστες κοινές προδιαγραφές μεταξύ των κρατών - μελών για τις διαδικασίες σε σχέση με την χορήγηση ή ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα, τα δε κράτη μέλη διαθέτουν από πολλές απόψεις περιθώριο εκτιμήσεως για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων εκάστης εθνικής νομοθεσίας (άρθρα 8, 9, 10, 19, 20 και 39 της ανωτέρω οδηγίας). Με το π.δ. 90/2008 (Α' 138), το οποίο ακολούθως τροποποιήθηκε με το π.δ. 81/2009 (Α' 99), εναρμονίσθηκε η εθνική νομοθεσία προς τις απαιτήσεις της παραπάνω οδηγίας. Στη συνέχεια, με τις διατάξεις του π.δ. 114/2010, το οποίο εκδόθηκε κατ' επίκληση των προαναφερθεισών διατάξεων των άρθρων 24 παρ. 1 και 25 παρ. 4 του ν. 1975/1991, αντικαταστάθηκε το μέχρι τότε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της διαδικασίας αναγνώρισης σε αλλοδαπούς και ανιθαγενείς του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας, που είχε θεσπιστεί για την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου προς την ως άνω οδηγία, με σκοπό την πλήρη και ορθή εναρμόνιση του εθνικού δικαίου προς τις διατάξεις της οδηγίας αυτής, θεσπίσθηκε δε ενιαία διαδικασία για την εξέταση των αιτήσεων ασύλου και των αιτήσεων αναγνώρισης προσώπου ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας κατά το άρθρο 15 της Οδηγίας 2004/83/EK (L 304) (βλ. Π.Ε. 227/2010). Ειδικότερα, στο άρθρο 28 του ως άνω π.δ/τος, όπως αυτό ίσχυε

Αριθμός 120/2015

πριν την τροποποίησή του από το άρθρο 5 του π.δ. 167/2014 (Α' 252) ορίζεται ότι: «Παραμονή για ανθρωπιστικούς λόγους 1. Οι αρμόδιες αρχές απόφασης δύνανται να χορηγήσουν σε αιτούντα, του οποίου την αίτηση για διεθνή προστασία απορρίπτουν, καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. 2. Για την έγκριση παραμονής ενός αιτούντα για ανθρωπιστικούς λόγους, λαμβάνονται υπόψη ιδίως η αντικειμενική αδυναμία απομάκρυνσης ή επιστροφής του στη χώρα καταγωγής ή συνήθους διαμονής του για λόγους ανωτέρας βίας, όπως σοβαροί λόγοι υγείας του ίδιου ή μέλους της οικογενείας του, διεθνής αποκλεισμός της χώρας του, εμφύλιες συρράξεις συνοδευόμενες από μαζικές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ή η συνδρομή στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου της ρήτρας μη επαναπροώθησης του άρθρου 3 της Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ/τος 53/1974 (Α' 256) ή του άρθρου 3 της Σύμβασης της Ν. Υόρκης της 10ης Δεκεμβρίου 1984 κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, η οποία κυρώθηκε με το ν. 1782/1988 (Α' 116). 3. Για τις διαδικασίες ανάκλησης και μη ανανέωσης του καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 27.» (περί ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας κατά τα άρθρα 37 και 38 της Οδηγίας) «4. Ο αιτών στον οποίο χορηγείται καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους εφοδιάζεται από την κατά τόπο αρμόδια αρχή εξέτασης, ατελώς, με ειδική άδεια διαμονής διάρκειας έως δύο (2) ετών. Παρόμοια άδεια χορηγείται και στα μέλη της οικογενείας του. 5. Ο κάτοχος της άδειας αυτής οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την ημερομηνία λήξης της ισχύος της, εκτός και αν τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν την εκπνοή της προθεσμίας υποβάλει στην αρχή απόφασης που εξέδωσε την αρχική απόφαση αίτηση για παράταση της ισχύος της. Η εν λόγω αρχή αποφαινεται οριστικά περί της ανανέωσης ή μη της εν λόγω άδειας. 6. Τα δικαιώματα των αιτούντων, στους οποίους έχει χορηγηθεί καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, εξομοιώνονται με αυτά των δικαιούχων επικουρικής προστασίας.

Αριθμός 120/2015

Τα δικαιώματα αυτά διατηρούνται και μετά τη λήξη ισχύος της σχετικής άδειας διαμονής εφόσον έχει υποβληθεί αίτηση παράτασης μέχρι την λήψη απόφασης επ' αυτής». Ακολούθησε η έκδοση του ν. 3907/2011 (Α' 7) με το άρθρο 1 του οποίου συνεστήθη στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη αυτοτελής υπηρεσία με τον τίτλο «Υπηρεσία Ασύλου», υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό, με αποστολή την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ασύλου και άλλων μορφών προστασίας των αλλοδαπών και ανιθαγενών και τη συμβολή στο σχεδιασμό και τη διαμόρφωση της εθνικής πολιτικής ασύλου. Με το άρθρο 2 του ίδιου νόμου ορίστηκε ότι η Υπηρεσία Ασύλου συγκροτείται από την Κεντρική Υπηρεσία και τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, με το δε άρθρο 3 συνεστήθη στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη Αρχή Προσφυγών, συγκροτούμενη από τριμελείς επιτροπές, αρμόδιες για την εξέταση προσφυγών κατά των αποφάσεων της Υπηρεσίας Ασύλου. Στο άρθρο 5 παρ. 3 του ως άνω ν. 3907/2011, του οποίου γίνεται επίκληση στο προοίμιο του υπό επεξεργασία σχεδίου, ορίζονται τα εξής: «Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εξωτερικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Προστασίας του Πολίτη ρυθμίζονται οι διαδικασίες υποδοχής αιτούντων διεθνή προστασία, οι διαδικασίες υποβολής και εξέτασης αιτημάτων διεθνούς προστασίας και αναγνώρισης του καθεστώτος του πρόσφυγα ή χορήγησης του καθεστώτος δικαιούχου επικουρικής προστασίας ή ανθρωπιστικού καθεστώτος, το περιεχόμενο των καθεστώτων αυτών, καθώς και οι διαδικασίες παροχής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών. Με όμοιο διάταγμα ρυθμίζεται η διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων διεθνούς προστασίας ή προσφυγών που εκκρεμούν κατά την έναρξη λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου και της Αρχής Προσφυγών». Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 1338/1983 και του άρθρου 5 παρ. 2 και 3 του ν. 3907/2011 εκδόθηκε το π.δ. 113/2013 «Καθιέρωση ενιαίας διαδικασίας αναγνώρισης σε αλλοδαπούς και ανιθαγενείς του καθεστώτος του

Αριθμός 120/2015

πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2005/85/EK του Συμβουλίου “σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα” (L 326/13.12.2005) και άλλες διατάξεις» (Α΄ 146). Το ανωτέρω διάταγμα περιέχει δύο, κατά βάση, δέσμες ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στα Μέρη Α΄ και Β΄, αντίστοιχα, αυτού. Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις του Μέρους Α΄ (άρθρα 1 – 30) προσαρμόσθηκε εκ νέου η ελληνική νομοθεσία προς την προαναφερθείσα Οδηγία 2002/85/EK του Συμβουλίου, προκειμένου οι διαδικασίες αναγνώρισης του καθεστώτος του πρόσφυγα να εναρμονισθούν με το σύστημα του ν. 3907/2011, χωρίς, όμως, να καταργηθεί το π.δ. 114/2010. Οι ρυθμίσεις του Μέρους Α΄ του π.δ. 113/2013 αφορούν τις αιτήσεις που υποβάλλονται από 7.6.2013 και εφεξής (βλ. άρθρο 34 παρ. 1 έως 3 π.δ. 113/2013). Με τη δεύτερη δέσμη ρυθμίσεων, που περιλαμβάνεται στο μέρος Β΄ (άρθρα 31 - 38) του ίδιου π.δ/τος, τροποποιήθηκαν οι ήδη ισχύουσες διατάξεις σχετικά με τις διαδικασίες αναγνώρισης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, ιδίως του π.δ. 114/2010, ώστε και αυτές να προσαρμοστούν στο πάγιο, πλέον, νομοθετικό καθεστώς, θεσπίσθηκαν οι αναγκαίες μεταβατικές διατάξεις για την εξέταση των αιτήσεων που είχαν υποβληθεί έως 7.6.2013, αλλά και μεταβατικές διατάξεις για την εξέταση των αιτήσεων που είχαν υποβληθεί υπό το προγενέστερο του π.δ. 114/2010 νομοθετικό καθεστώς, ενώ με το άρθρο 36 καταργήθηκαν, μεταξύ άλλων, και οι προεκτεθείσες διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 περ. α και β του ν. 1975/1991. Οι παραπάνω μεταβολές είχαν ως αποτέλεσμα να θεσπισθούν και να ισχύουν παράλληλα δύο νομοθετήματα που ρυθμίζουν τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις εξέτασης των αιτήσεων αναγνώρισης του καθεστώτος του πρόσφυγα, ήτοι, αφενός, το π.δ. 114/2010, όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 113/2013, που διέπει τις αιτήσεις που είχαν υποβληθεί έως 6.6.2013 και, αφετέρου, το π.δ. 113/2013 που διέπει τις αιτήσεις που υποβάλλονται από 7.6.2013 και εφεξής (βλ. Π.Ε. 269/2014). Στη συνέχεια, με το π.δ. 167/2014 (Α΄ 252) τροποποιήθηκε εκ νέου το π.δ. 114/2010 και εισήχθησαν ρυθμίσεις με σκοπό την ταχεία εκκαθάριση μεγάλου αριθμού εκκρεμών αιτήσεων που υποβλήθηκαν μέχρι

Αριθμός 120/2015

και 6.6.2013 στις αρμόδιες κατά το π.δ. 114/2010 Αρχές της ΕΛ.ΑΣ., οι οποίες δεν είχαν ουσιαστικό αντικείμενο πλην όμως παρέμεναν εκκρεμείς (βλ. ΠΕ 269/2014). Ειδικότερα, με το άρθρο 5 παρ. 1, 2 και 3 του π.δ. 167/2014 αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1, 3 και 5 του άρθρου 28 του π.δ. 114/2010 ως εξής «Άρθρο 5 1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 28 του π.δ. 114/2010 αντικαθίσταται ως εξής: Ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη δύναται να χορηγεί καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους σε αιτούντα, του οποίου η αίτηση για παροχή διεθνούς προστασίας, υποβληθείσα πριν από την 7η Ιουνίου 2013, έχει απορριφθεί σε α' βαθμό κατά τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 34 του π.δ. 113/2013. β. Οι Επιτροπές Προσφυγών, εφόσον απορρίπτουν την προσφυγή και κρίνουν ότι συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, σύμφωνα με την περίπτωση στ' του άρθρου 1 της υπ' αριθμ. 30651/2014 από 3-6-2014 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1453), παραπέμπουν την υπόθεση στην προβλεπόμενη από την ως άνω κοινή υπουργική απόφαση αρχή, η οποία αποφασίζει σχετικά με τη χορήγηση της εν λόγω άδειας. Στην περίπτωση αυτή οι Επιτροπές Προσφυγών χορηγούν σχετική βεβαίωση στον ενδιαφερόμενο. 2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 28 του π.δ. 114/2010 αντικαθίσταται ως εξής: Για τις διαδικασίες ανάκλησης του καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 27. 3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 28 του π.δ. 114/2010 αντικαθίσταται ως εξής: «Ο κάτοχος άδειας παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, του οποίου η αίτηση για διεθνή προστασία είχε απορριφθεί από τις αρμόδιες αρχές του παρόντος, οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την ημερομηνία λήξης της ισχύος της, εκτός και αν τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν την εκπνοή της προθεσμίας αυτής υποβάλει στο Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης αίτηση για παράταση της ισχύος της. Ο τελευταίος αποφαινεται οριστικώς περί της ανανέωσης ή μη της εν λόγω άδειας». Τέλος, με το άρθρο 19 Α παρ. 1 του ν. 4251/2014 «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και λοιπές

Αριθμός 120/2015

διατάξεις» (Α' 80), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 8 παρ. 25 του ν. 4332/2015 (Α' 76/9.7.2015), προβλέφθηκε η χορήγηση, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους σε πολίτες τρίτων χωρών που βρίσκονται στην Ελλάδα και εμπίπτουν σε κάποια από τις οριζόμενες στην ανωτέρω διάταξη κατηγορίες (θύματα εμπορίας ανθρώπων, θύματα και ουσιώδεις μάρτυρες εγκληματικών πράξεων, θύματα ενδοοικογενειακής βίας, απασχοληθέντες είτε με ιδιαίτερα καταχρηστικούς όρους εργασίας είτε ως ανήλικοι, πρόσωπα που παρακολουθούν εγκεκριμένο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής εξάρτησης, γονείς ανηλίκων ημεδαπών).

3. Όπως προαναφέρθηκε στη σκέψη 1, με το υπό επεξεργασία σχέδιο τροποποιείται εκ νέου το π.δ. 114/2010. Ειδικότερα, με το εν λόγω σχέδιο προτείνεται η προσθήκη άρθρου 28 Α ως μεταβατική διάταξη εισάγουσα ρυθμίσεις κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 28 παρ. 1 και 2 του π.δ/τος 114/2010, όπως αυτές έχουν ήδη τροποποιηθεί με το π.δ. 167/2014. Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1.(α). του σχεδίου προβλέπεται η κατά παρέκκλιση του άρθρου 28 παρ. 1 και 2 χορήγηση καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης σε όσους είχαν υποβάλει αίτημα διεθνούς προστασίας έως τις 21.11.2010, το οποίο εκκρεμεί σε δεύτερο βαθμό, με μοναδικές προϋποθέσεις ι) να είναι κάτοχοι δελτίου αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού σε ισχύ (θετική προϋπόθεση) και ιι) να μην συντρέχει «κίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή για την κοινωνία της χώρας, λόγω τελεσίδικης καταδίκης για τη διάπραξη σοβαρού εγκλήματος, όπως αυτό προσδιορίζεται καταρχήν στην περίπτωση (β) της παραγράφου αυτής του σχεδίου (αρνητική προϋπόθεση), χωρίς να ελέγχεται στο στάδιο αυτό η συνδρομή των προβλεπόμενων στο άρθρο 28 παρ. 2 του π.δ. 114/2010 προϋποθέσεων. Στην παράγραφο 2 του σχεδίου προβλέπεται ότι το κατ' εξαίρεση χορηγούμενο κατά τον τρόπο αυτό καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους ισχύει για δύο έτη. Περαιτέρω, στην ίδια παράγραφο προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αιτήσεως για ανανέωση

Αριθμός 120/2015

του καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, η οποία χορηγείται μόνον εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην κ.υ.α. υπ' αριθμ. οικ. 30651/2014 (Β' 1453/2014). Σημειωτέον, ότι οι ρυθμίσεις της εν λόγω κ.υ.α. έχουν ήδη καταργηθεί και αντικατασταθεί από τις διατάξεις του άρθρου 19 Α του ν. 4251/2014, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 8 παρ. 25 του ν. 4332/2015. Τέλος, στην παράγραφο 3 του σχεδίου προβλέπεται ότι η χορήγηση καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, κατά τα οριζόμενα ανωτέρω, έχει ως συνέπεια τη μη εξέταση των εκκρεμών σε δεύτερο βαθμό αιτημάτων διεθνούς προστασίας και την κατάργηση της σχετικής διοικητικής διαδικασίας, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος υποβάλει στις αρμόδιες αρχές αίτηση περί εξέτασης της προσφυγής του.

4. Με την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 3907/2011, που αναφέρθηκε στη σκέψη 2, παρέχεται η εξουσία στον κανονιστικό νομοθέτη να ρυθμίσει τις διαδικασίες εξέτασης των αιτημάτων διεθνούς προστασίας και αναγνώρισης του καθεστώτος του πρόσφυγα ή της χορήγησης του ανθρωπιστικού καθεστώτος, το περιεχόμενο των εν λόγω καθεστώτων, τις διαδικασίες παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών, τη διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων διεθνούς προστασίας ή προσφυγών που εκκρεμούν κατά την έναρξη λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου και της Αρχής Προσφυγών και να θεσπίσει μεταβατικές διατάξεις για την τύχη των εκκρεμών σε δεύτερο βαθμό αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας (βλ. ΠΕ 152/2013). Με την ανωτέρω όμως διάταξη δεν παρέχεται εξουσιοδότηση στην κανονιστικώς δρώσα διοίκηση να θεσπίσει διατάξεις με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα να χορηγηθεί αθρόως και σε απροσδιόριστο αριθμό προσώπων το καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους άνευ καθορισμού κριτηρίων και προϋποθέσεων συναφών προς το καθεστώς αυτό και με τις οποίες μεταβάλλονται κατ' ουσία οι οριζόμενες από τις πάγιες διατάξεις προϋποθέσεις χορήγησης του εν λόγω

Αριθμός 120/2015

καθεστώς. Συνεπώς, οι ρυθμίσεις του υπό επεξεργασία σχεδίου, με τις οποίες προβλέπεται η κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων χορήγηση του καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, με μόνο κριτήριο τον χρόνο υποβολής του αιτήματος διεθνούς προστασίας και μόνες προϋποθέσεις την κατοχή δελτίου αιτήσαντος ασύλου αλλοδαπού σε ισχύ και τη μη τελεσίδικη καταδίκη του αιτούντος για τη διάπραξη των αναφερομένων στη διάταξη της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του σχεδίου σοβαρών εγκλημάτων, κείται εκτός των ορίων της εξουσιοδοτικής διατάξεως του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 3907/2011. Ανεξάρτητα δε από τα προαναφερθέντα, η Διοίκηση δεν εκθέτει τους λόγους που καθιστούν αναγκαίες τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ενόψει του γεγονότος ότι με το υπό επεξεργασία σχέδιο επιχειρείται η εισαγωγή εξαιρετικών ρυθμίσεων, με τις οποίες τροποποιούνται οι πάγιες διατάξεις που ρυθμίζουν τόσο την χορήγηση καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, όσο και την εξέταση των εκκρεμών σε δεύτερο βαθμό προσφυγών στα πλαίσια της διαδικασίας χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας.

5. Ενόψει των προεκτεθέντων, το υπό επεξεργασία σχέδιο δεν προτείνεται νομίμως.

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος

Η Γραμματέας

Δ. Κυριλλόπουλος

Ειρ. Δασκαλάκη

Η παρούσα γνωμοδότηση εκδόθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2015.

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Η Γραμματέας

Αικ. Σακελλαροπούλου

Ειρ. Δασκαλάκη